

*Antonija Ščetarić
Draženko Kovačić
Igor Sedlanić*

PRVENSTVO ŠKOLSKIH ŠPORTSKIH DRUŠTAVA GRADA KRIŽEVCI – SREDNJE ŠKOLE

1. UVOD

Djevojke i mladići uvode se u svijet sporta nastavom tjelesne i zdravstvene kulture te sudjelovanjem u školskom športskom društvu. Školskom sportu pripada poseban društveni status koji omogućuje svakoj mladoj osobi zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba. Stoga zapaženo mjesto u školi zauzima sport djece i mladih koji ujedno i unosi mogućnost da se ostvari želja za potvrđivanjem osobnih vrijednosti te potiče nova postignuća i zajedništvo u naporima. U školskom športskom društvu trebaju se donositi važne odluke o programima i nastupima učenika izvan škole. Drugim riječima ono mora biti sjecište svih interesa u vezi sa sportom. Učenici u ŠŠD postižu vrijedne i zapažene rezultate, a nastavnici tjelesne i zdravstvene kulture su ti koji prvi mogu otkriti nadarene učenike putem samih natjecanja.

Natjecanja su važan dio aktivnosti u školi te su višestruko korisna. Ona su motivacijsko sredstvo učenicima, roditeljima te samim nastavnicima. Odvijaju se unutar škole, između škola na razini grada, županija i države. Natjecanja su prikaz i demonstracija cijelog rada i postignuća iz tjelesne i zdravstvene kulture kao rezultat kontinuiranog rada učenika i nastavnika. Ispunjuju i zadovoljavaju potrebe, želje i interese učenika te razvijaju svijest da se uspjeh može postići samo ako su za to dobro pripremljeni.

2. CILJ RADA

U ovom će se radu analizirati sustav školskih sportskih natjecanja na razini srednjih škola grada Križevci i okolnih općina, s posebnim naglaskom na rezultate učenika i učenica pojedinih škola, na faktore koji pridonose sustavu školskih sportskih natjecanja i mogućnosti daljnjeg razvoja školskog sporta i školskih sportskih natjecanja u gradu Križevcima.

3. ŠKOLSKA ŠPORTSKA DRUŠTVA

Iz iznesenih podataka (tablica 1) vidljivo je da na području grada Križevci i pripadajućim općinama djeluju 3 srednje škole. Nastavu tjelesne i zdravstvene kulture

Tablica 1. Pregled školskih športskih društava grada Križevci – Srednje škole

RB.	ŠKOLA	NAZIV ŠŠD	IME I PREZIME PROFESORA
1.	Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga, Križevci	ŠŠD GIMNAZIJA KRIŽEVCI	Ante Tomas, prof.
2.	Srednja Gospodarska škola, Križevci	ŠŠD SREDNJA GOSPODARSKA ŠKOLA	Toni Svoboda, prof. Ljerka Radiček, prof.
3.	Srednja škola Ivan Seljanec, Križevci	ŠŠD SREDNJA ŠKOLA IVAN SELJANEC	Albin Krajcer, prof. Svetlana Mergon, prof.

i sportske aktivnosti vodi 5 profesora tjelesne i zdravstvene kulture. Profesori tjelesne i zdravstvene kulture maksimalno se trude da nastava bude što zanimljivija, s puno različitih sadržaja, ali naravno u skladu s materijalnim mogućnostima škola u kojima rade. Sve srednje škole na području grada Križevaca imaju registrirana školska športska društva te redovito svake godine nastupaju i osvajaju zapažene rezultate na raznim športskim natjecanjima od gradskih, županijskih, poluzavršnih i završnih - državnih.

4. PRVENSTVO ŠKOLSKIH ŠPORTSKIH DRUŠTAVA GRADA KRIŽEVCI – SREDNJE ŠKOLE

U kategoriji srednjih škola u školskoj godini 2010/11. natjecanja su održana u 7 sportskih grana (nogomet, košarka, rukomet, odbojka, atletika, kros, stolni tenis). U muškoj i ženskoj konkurenciji ŠŠD-a grada Križevaca natjecala su se u 6 sportskih grana.

Tablica 2. Nastupi školskih športskih društava srednjih škola u školskoj godini 2010/11. mladići

RB	Škola ŠŠD	n	k	r	o	a	c	st	Br. djece
1.	Gimnazija I.Z.Dijankovečkoga	+	+	+	-	+	+	+	54
2.	Srednja Gospodarska škola	+	+	+	-	+	+	+	54
3.	Srednja škola Ivan Seljanec	+	+	+	-	+	+	+	54
Ukupano ŠŠD		3	3	3	-	3	3	3	3
Ukupno natjecatelja		36	36	36	-	36	9	9	162

n-nogomet, k-košarka, r-rukomet, o-odbojka, a-atletika, c-kros, st-stolni tenis

U prikazanoj tablici 2 navedeni su mladići srednjih škola grada Križevci koji su sudjelovali na raznim sportskim natjecanjima. Sve 3 srednje škole nastupile su na svim natjecanjima u svim sportskim granama (osim odbojci), s maksimalnim mogućim brojem mladića (54).

Tablica 3. Nastupi školskih športskih društava srednjih škola u školskoj godini 2010/11. djevojke

RB	Škola ŠŠD	k	r	o	a	c	st	Br. djece
1.	Gimnazija I.Z.Dijankovečkoga	+	+	+	+	+	+	54
2.	Srednja Gospodarska škola	+	+	-	+	+	+	42
3.	Srednja škola Ivan Seljanec	+	+	-	+	+	+	42
Ukupano ŠŠD		3	3	1	3	3	3	3
Ukupno natjecatelja		36	36	12	36	9	9	138

n-nogomet, k-košarka, r-rukomet, o-odbojka, a-atletika, c-kros, st-stolni tenis

U prikazanoj tablici 3 navedene su djevojke srednjih škola grada Križevci koje su nastupale na sportskim natjecanjima u raznim sportskim granama. Gimnazija I. Z. Dijankovečkoga je jedina je sudjelovala na školskom sportskom natjecanju iz odbojke. Time je po broju djevojaka (54) nadmašila ostale 2 srednje škole (42).

Iz podataka prikazanih u tablici vidljivo je da je na školskim sportskim natjecanjima srednjih škola nastupilo 300 učenika, od toga 162 mladića i 138 djevojaka. Odnos mladića i djevojaka u ŠŠD-a vidno je drugačiji u odnosu na osnovnu školu, 54:46 u korist mladića.

Postoji značajna razlika u sustavu natjecanja između osnovnih i srednjih škola. Iz podataka se vidi trend smanjenja broja učenika uključenih u ŠŠD-a, ali i sportske klubove. Manji je broj sportova u kojima postoje natjecanja što zasigurno dovodi i do manjeg interesa učenika srednjih škola za rad u ŠŠD-u. Oko 40 % učenika srednjih škola su učenici koju pohađaju srednju školu izvan mjesta stanovanja. Sustav srednjoškolskog obrazovanja i odgoja zahtjevniji je od osnovnoškolskog, interesi starijih adolescenata naglo se šire pa ih je potrebno dodatno motivirati sportskim aktivnostima. Sustav treninga u trima križevačkim srednjim školama kao da i ne postoji. Od 3 srednje škole, 2 imaju vlastitu dvoranu (Gimnazija I.Z. Dijankovečkoga i SŠ I. Seljanec) i vanjska igrališta, dok 1 škola uopće nema niti dvoranu niti vanjska igrališta (Srednja Gospodarska škola). Srednja škola Ivan Seljanec održava treninge u sekcijama ŠŠD-a pred sama natjecanja, što zbog nedostatka kadra, što zbog manjka prostora, što zbog učenika koji uglavnom putuju. Srednja gospodarska škola održava treninge sekcija ŠŠD-a od početka školske godine, dva puta tjedno.

Gimnazija održava treninge sekcija ŠSD-a pred sama natjecanja. Treba spomenuti da u ŠSD-u gimnazije nastupaju uglavnom učenici koji tijekom godine treniraju u lokalnim športskim klubovima, a ŠSD-a ih tek koriste na natjecanjima. Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga godinama datira visoko po rezultatima natjecanja u pojedinim športovima, na razini grada, županije, ali i države. Tako su mladići u košarci i krosu nastupili na završnom natjecanju i osvojili visoko drugo i treće mjesto. Djevojke nastupile na poluzavršnici skupine sjever u odbojci i krosu te osvojile drugo i treće mjesto. Ta činjenica sigurno utječe na višu razinu rezultata sa većim brojem registriranih sportaša. Sa strateške točke motrišta korisno je raspraviti o prijedlogu da se u školska sportska natjecanja uključe samo ona djeca koja nisu u sportskim klubovima. O tome svakako zadnju riječ treba kazati HŠSS i nadležno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

5. ZAKLJUČAK

U ovom radu prikazano je, na temelju prikupljenih podataka, aktualno stanje sustava školskih športskih natjecanja srednjih škola u gradu Križevcima i pripadajućim općinama s posebnim osvrtom na postignute rezultate učenika i učenica tijekom školske godine 2010/11. Na temelju dobivenih rezultata može se zaključiti da je najbolje rezultate postigla Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga, koja godinama redovito nastupa na gradskim, županijskim, poluzvaršnim i završnim natjecanjima i osvaja vrlo visoke rezultate (među prvih tri). Slabije rezultate postižu Srednja Gospodarska škola i Srednja škola Ivan Seljanec (na razini županijskog natjecanja).

Profesori su najpozvaniji da svojim znanjem i osobinama kineziološki opismene djecu i mlade, da ih upute u tajne tjelesnog vježbanja i športa, osposobe za samokontrolu i vrednovanje rezultata vježbanja. Na temelju ovog rada potrebno je: za kvalitetniji rad kineziologa prijeko povećati broj sati slobodnih aktivnosti u školama, koji bi trebali ući u redovitu satnicu profesora tjelesne i zdravstvene kulture, što će svakako utjecati

na stvaranje boljih uvjeta za bavljenje športom, a time i stvaranje kvalitetnijih sportaša i veći broj natjecanja i boljih rezultata svih škola. U natjecanjima bi trebali sudjelovati svi učenici, a onim najboljima treba omogućiti da se nastave natjecati u višem rangu.

Uz usvajanje znanja, nove kvalitete znanja, jedan od važnih zadataka je poticati interes, pobuditi znatiželju i dati podršku darovitim učenicima koji pokazuju veći interes za određeni sport. Podizanje razine selekcije, obrazovanja, angažiranja, stručnog usavršavanja nastavnika i ostalih kadrova može se značajno unaprijediti sport i sustav natjecanja u gradu Križevcima. Samo kvalitetni sportski kadar može se nositi sa sve složenijim zahtjevima, problemima i izazovima unutar sporta u pojedinom gradu, pa tako i u Križevcima. Svake godine izrađivati na novo programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja svih sudionika u stručno – pedagoškom radu.

6. LITERATURA

1. Gelemanović, I., Svoboda, T., Šimunčić, D., Školski sport u osnovnim i srednjim školama u gradu Križevcima, Zbornik radova 18. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske. Poreč, str. 404-409.
2. Milanović, D., et al. Strategija razvoja školskog športa u Republici Hrvatskoj 2009. - 2014. (2009.)
3. Rožić, I., Organizacija, provođenje i analiza školskih sportskih natjecanja u Sisačko – Moslavačkoj županiji, Diplomski rad (2004.)
4. Ščetarić, A., Stanje i perspektiva razvoja školskog športa u Križevcima, Diplomski rad (2012.)
5. Zbornik radova Stručnog skupa Stanje i perspektive zagrebačkog sporta, Zagrebački velesajam, 23. i 24. veljače 2001.: (U okviru priredbe) 10. zagrebački sajam sporta i nautike / glavni urednik Dragan Milanović. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu: Zagrebački športski savez, 2001.